

ई-पत्रिका
अनलाइन पढ्नका
लागि क्यूआर कोड
स्क्रान गर्नुहोला ।

औरही नगरपालिकाद्वारा ४० करोड इनामिन्न एक पुरुषको शव फेला ३३ लाख भन्दा बढीको बजेट सार्वजनिक

धर्मेन्द्रकुमार यादव यदवंशी

असार ७ गते, औरही, महोत्तरी औरही नगरपालिकाले ४० करोड ३३ लाख भन्दा बढीको बजेट सार्वजनिक गरेको छ ।

बिहीबार नगरपालिकाको १२ औं नगरसभामा अगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को लागि ४० करोड ३३ लाख ५९ हजार ५०० रुपैयाँको बजेट प्रस्तुत गरेको हो । नगरप्रमुख प्रदीपकुमार खड्काले संघीय सरकारबाट प्राप्त बजेट, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेट, आन्तरिक आम्दानी र दातृ निकाय एवं संघ संस्थाबाट उपलब्ध भएको श्रोत अनुमान विवरणका आधारमा सो रकमको बजेट प्रस्तुत गरेको जानकारी दिनुभयो ।

उहाँले कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्चतर्फ ८ करोड ३८ लाख, शिक्षा तथा खेलकुदतर्फ १३ करोड ८४ लाख ६० हजार, स्वास्थ्यतर्फ ३ करोड ६३ लाख, कृषि तथा पशुपक्षीतर्फ २ करोड

५५ लाख, ऊर्जातर्फ २२ लाख रुपैयाँ अनुमानित आय प्रस्तुत गर्नुभयो । यस्तै उद्योग तथा रोजगार प्रवर्द्धनतर्फ करोड ९ लाख, पञ्जीकरणतर्फ ९ लाख, पूर्वाधारतर्फ ७ करोड ५२ लाख ९९ हजार ५००, बस्ती विकास/दलित आवास कार्यक्रमतर्फ २ करोड

१० र खानेपानीतर्फ १ करोड रुपैयाँ गरी कूल ४० करोड ३३ लाख ५९ हजार ५०० रुपैयाँको बजेट नगरसभामा पेश गरेको नगरप्रमुख खड्काले जानकारी दिनुभयो । श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्री शरतसिंह भण्डारीको प्रमुख आतिथ्यमा आयोजित नगर

पालिकाको १२ औं नगरसभाको उद्घाटन समारोहमा नगरप्रमुख खड्काले प्रस्तुत गर्नुभएको अगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ का लागि वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार, सिचाईजस्ता क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिइएको छ ।

ढल्केवर/ धनुषाको ढल्केवरमा इनामिन्न एक पुरुषको शव भेटिएको छ । बिहीबार विहान ढल्केवरस्थित एभरेष्ट आयल स्टोर नजिक रहेको इनामिन्न एक पुरुषको शव भेटिएको हो ।

इलाका प्रहरी कार्यालय ढल्केवरका प्रहरी निरीक्षक कवीन राईले इनामिन्न पहिचान खुल्न नसकेको अन्दाजी ३५ वर्षका एक जना पुरुष व्यक्तिको शव भेटिएको बताउनुभयो ।

सशस्त्र प्रहरीको सहयोगमा शवलाई इनामबाट बाहिर ल्याएर पोष्टमार्टमका लागि प्रादेशिक अस्पताल जनकपुर पठाइएको छ । शवको प्रकृतिको तत्काल यकिनसाथ भन्न नमिल्ने बताउँदै उहाँले घटनासम्बन्धमा अनुसन्धान भइरहेको जानकारी दिनुभयो ।

सर्पदंशबाट बालिकाको मृत्यु

ढल्केवर/ धनुषामा सर्पदंशबाट एक बालिकाको मृत्यु भएको छ । जिल्लाको बटेश्वर गाउँपालिका -१, चित्रपुरका श्रीलाल महतोको पाँच वर्षीया छोरी सन्ध्याकुमारी महतोको मृत्यु भएको हो ।

घरमा सुतिरहेको अवस्थामा बालिकालाई सर्पले डसेको थियो । उपचारका लागि सिरहाको बन्दीपुरस्थित सर्पदंश उपचार केन्द्रमा लगेर पनि बचाउन नसकिएको मृतक बालिकाका पिता श्रीलाल महतोले बताउनुभयो ।

नागरिकता विधेयक कार्यान्वयनको बाटो खुल्यो, अल्पकालीन आदेशले पाएन निरन्तरता

खबर दर्पण समाचारदाता

असार ७ गते, काठमाडौं राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले गरेको नागरिकता विधेयक प्रमाणीकरणविरुद्ध यसअघि दिइएको अन्तरिम आदेशलाई सर्वोच्च अदालतले खारेज गरि दिएको छ ।

सर्वोच्चका न्यायाधीशद्वय आनन्दमोहन भट्टराई र कुमार र ग्मीको इजलासले नागरिकता विधेयकविरुद्ध यसअघि दिइएको अल्पकालीन अन्तरिम आदेशलाई निरन्तरता नदिने निर्णय लिएको हो ।

अदालतको यो आदेशसँगै राष्ट्रपति पौडेलले गत जेठ १७ गते प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालको भारत भ्रमणका दिन जारी गरेको नागरिकता विधेयक कार्यान्वयनको बाटो खुलेको छ । यसअघि जेठ २६ गते न्यायाधीशद्वय प्रकाशमान सिंह राउत र सुस्मलता माथेमाको

संयुक्त इजलासले राष्ट्रपतिबाट प्रमाणीकरण भएको विधेयकको प्रतिलिपि पेश गर्न आदेश दिएका थियो ।

त्यसअघि जेठ २१ गते सर्वोच्चले राष्ट्रपति नागरिकता विधेयक तत्काल कार्यान्वयन नगर्न अल्पकालीन अन्तरिम आदेश दिएको थियो । विगतको संसदले पास गरी मन्त्रपरिषदको सिफारिसमा हालै राष्ट्रपति पौडेलले प्रमाणीकरण गरेका विधेयकलाई यथास्थानमा राख्न सर्वोच्चले त्यसवेला आदेश दिएको थियो ।

संसदमा पेश नै नगरी मन्त्रपरिषदको सिफारिसमा राष्ट्रपति पौडेलले जेठ १७ गते नागरिकता विधेयक प्रमाणीकरण गरेपछि त्यसविरुद्ध वरिष्ठ अधिवक्ता सुरेन्द्र भण्डारी र बालकृष्ण न्यौपानेसहितले रिट हालेका थिए । त्यसवेला विगतको संसदले पास गरेको उक्त विधेयक मन्त्रपरिषदको

सिफारिसमा राष्ट्रपति पौडेलले प्रमाणीकरण गरेपछि सर्वोच्चले यथास्थानमा राख्न भनेको थियो । रिटमा राष्ट्रपति पौडेलले गरेको नागरिकता विधेयक प्रमाणीकरण अवैधानिक भएको जिकिरसहित लागू नगर्न/नगराउन माग गरि एको थियो ।

रिटमा नागरिकताको विषय राष्ट्रियतासँग जोडिएकाले यसबारे अलग्गै नीति चाहिने पनि भनिएको थियो । रिट निवेदकहरूले नेपालीहरू नागरिकताबाट वञ्चित नहुने र विदेशीले नागरिकता नपाउने व्यवस्था हुनुपर्ने पनि माग गरेका थिए ।

गत जेठ १२ गते बसेको मन्त्रपरिषद बैठकले एक वर्षदेखि शीतल निवासमा थन्किएको उक्त विधेयक प्रमाणीकरण गर्न राष्ट्रपति पौडेललाई आग्रह गरेको थियो । पौडेलले मन्त्रपरिषदको आग्रह स्वीकार्दै संविधानको धारा ६१ र ६६ बमोजिम विधेयक जेठ १७ गते

प्रमाणीकरण गरिदिएका थिए । यो विधेयकलाई तत्कालीन राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले दुई पटकसम्म रोकेकी थिइन् । भण्डारीले रोकेपछि यो विधेयक अधिल्लो वर्ष भदौदेखि शीतल निवासमा थन्किएको थियो । अधिल्लो संघीय संसदले पारित गरेको यो विधेयक राष्ट्रपति कार्यालयमा रोकिएको थियो । तर नयाँ संसद आइसकेकाले यसलाई अघि बढाउन राष्ट्रपति कार्यालयबाट संसद ल्याउनुपर्ने कानुनविद्हरूको राय थियो ।

तर राष्ट्रपति पौडेलले कानुनी परामर्श गरेर सिधै विधेयक प्रमाणीकरण गरिदिएका थिए । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयले पनि राष्ट्रपतिले विधेयक प्रमाणीकरण गर्न सक्ने राय दिएका थिए ।

यो विधेयकका '२०७२ असोज ३ अघि जन्मका आधारमा नेपालको नागरिकता प्राप्त गरेको नागरिकको सन्तानले बाबु र आमा दुवै नेपालको नागरिक भएमा निजका सन्तानले १६ वर्ष पुगेपछि वंशजका आधारमा नेपालको नागरिकता प्राप्त गर्ने छैन' भनिएको थियो ।

संसदा प्रतिपक्षी नेकपा (एमाले) लगायतका दलहरूले विरोध गरेका थिए । विपक्षी दलहरूले नागरिकता विधेयकलाई फेरि संसदमा ल्याएर छलफल गराउनुपर्ने माग गरेका थिए ।

माइतीघरमा नागरिकताविहीन युवाको खुसियाली

काठमाडौं- सर्वोच्च अदालतले नागरिकता ऐन कार्यान्वयनको बाटो खुला गरिसँगै माइतीघर मण्डलामा नागरिकताविहीनहरूले खुसी मनाएका छन् ।

नागरिकताविहीन संघर्ष समितिको नाममा माइतीघरमा दुई सातादेखि धर्ना बसेका उनिहरूले सर्वोच्चको आदेशपछि बिहिवार धर्ना तोड्दै खुसी मनाएका हुन् ।

यसअघि सर्वोच्चका न्यायाधीश मनोजकुमार शर्माको एकल इजलासले दिएको अल्पकालीन अन्तरिम आदेश खारेज गर्दै बिहिवार न्यायाधीश आनन्दमोहन भट्टराई र कुमार रेग्मीको संयुक्त इजलासले नागरिकता ऐन कार्यान्वयनको बाटो खुला गरेको हो ।

सर्वोच्चको यो आदेशसँगै अब गैरआवासीय नेपाली र जन्मासिद्धका सन्तानले नागरिकता पाउने बाटो खुलेको छ ।

सम्पादकीय

खाद्य सुरक्षामा चुनौती

थपिनु राम्रो होइन्

संयुक्त राष्ट्रसंघीय खाद्य तथा कृषि संगठनको पछिल्लो तथ्यांकअनुसार संसारभरि ८२ करोड ८० लाख मानिस भोकमरिबाट पीडित छन्। त्यसमध्ये ३४ करोड ५० लाख मानिसले गम्भीर प्रकारको भोकमरीको स्थिति सामना गरिरहेका छन्। संसारभर कोरोना महामारी फैलिएपछि १५ करोड भोकमरी पीडित थपिएका हुन्। पछिल्लो समय नेपालले पनि खाद्य सुरक्षामा ठूलो चुनौतीको सामना गर्दै आएको छ। खाद्यान्न उत्पादन, वितरण र उपभोगमा देखिएको असन्तुलनले खाद्य सुरक्षामा चुनौती थपिएको छ।

आन्तरिक उत्पादन न्यून भएको र अर्थव्यवस्थामा देखिएको संकटले गर्दा खाद्यान्न आयात गरी उपभोगलाई सहज बनाउने र खाद्य सुरक्षालाई सुदृढ बनाउने कार्य पनि चुनौतीपूर्ण बनेको छ। यो वर्ष हिउँदमा आवश्यक वर्षा नभएको र मनसुनमा पनि कम वर्षा हुने अनुमानले नेपालमा खाद्य संकटको जोखिम र हेको विज्ञहरूको भनाइ छ। नेपालका ३४ जिल्ला खाद्य संकटको जोखिममा रहेको र ४६ लाख नेपाली जनताले खाद्य असुरक्षा भेल्दै आएको तथ्यांक छ।

खाद्य सुरक्षा कमजोर हुनु र खाद्यान्नमा गरिव जनताको कम पहुँच हुनुको कारण देशका हिमाली तथा पहाडी भेगका केही दुर्गम जिल्लामा भोकमरीको स्थिति छ। विश्व भोकमरी सूचकांक २०२३ अनुसार १२१ देशमध्ये नेपाल ८१औँ स्थानमा छ। अघिल्लो वर्ष नेपाल ७६औँ स्थानमा थियो। यो सूचकांकले नेपालमा भोकमरी थप बढेको देखाउँछ। सूचकांकमा कम अंकले थोरै भोकमरी र धेरै अंकले धेरै भोकमरीको स्थितिलाई जनाउँछ। खाद्य सुरक्षा, खाद्य सम्प्रभुता र खाद्य अधिकार अन्तरसम्बन्धित छन्। जनसंख्या वृद्धि, खाद्यान्न उत्पादनमा कमी, वितरणमा असमानता र गरिवीका कारण खाद्यान्नमा पहुँचको कमी आदि समस्या छन्। जसले गर्दा खासगरी पहाडी तथा हिमाली दुर्गम जिल्लाका जनता त्यस्तो हकबाट वञ्चित छन्। भोकमरीको समस्याबाट पनि पीडित छन्। खाद्यान्न उत्पादनमा न्यूनता, वितरणमा असमानता, आयातित खाद्यान्नमा गरिव जनताको न्यून पहुँच आदि कारणले संविधानप्रदत्त खाद्य सम्प्रभुता नै संकटमा पर्न थालेको छ। नागरिकको पहुँच सुनिश्चित गर्ने सम्बन्धमा कानुनी व्यवस्था गर्न खाद्य अधिकार तथा खाद्य सम्प्रभुतासम्बन्धी ऐन २०७५ पनि बनाइएको छ।

१५औँ योजनामा स्वच्छ र पोषणयुक्त खाद्य उपलब्धता तथा पहुँचको वृद्धि गर्दै खाद्य तथा पोषण सुरक्षाको सुनिश्चितता गर्ने लक्ष्यसहित (१) खाद्य असुरक्षा तथा पोषणको जोखिममा रहेका क्षेत्र र समूहको आधारभूत खाद्य उपलब्धता सुनिश्चित गर्ने, (२) कृषि तथा गैरकृषिजन्य उद्यम मार्फत आयआर्जनमा सुधार गरी खाद्यमा पहुँच वृद्धि गर्ने र (३) खाद्यवस्तुको स्वच्छता अभिवृद्धि गर्दै गुणस्तरयुक्त खाद्यवस्तुको वितरण प्रणालीमा सुधार गर्ने उद्देश्य छ।

नागरिकता विधेयकमा अनावश्यक बहस

ललितकुमार यादव
स्थायी सम्पत्ति (जग्गा) नभएका धेरै मानिसका लागि पहिले नागरिकता प्रमाणपत्रको खासै आवश्यकता थिएन। आवश्यकता पनि पर्ने थिएन। पछिपछि सामाजिक सुरक्षामा जोडिन नागरिकता प्रमाणपत्रको आवश्यकता पर्न थाल्यो। यसबाहेक नागरिकताको दैनिक प्रयोजन खासै थिएन। २०६३ सालमा सरकारी टोली नागरिकता वितरण गर्न नागरिकको घरघरमा पुगे। अनि मात्र धेरैले नागरिकताको आवश्यकता महसुस गर्न थाले। हाम्रै बज्रै तथा आमा उमेर समूहका महिला र धेरैजसो कमजोर वर्गले नागरिकता लिए।

त्यसबेला वंशजका आधारमा पाइने नागरिकता पनि नलिएकाले नागरिकता लिए। ६० देखि ७० लाख नागरिकता बाँडिएको हल्ला चलाइयो। जब कि वास्तविकता २४ देखि २५ लाख नागरिकता वितरण भएको हो। ती सबै नागरिकता प्रमाण पुत्याएका नेपाली नागरिकलाई नागरिकता पाउने प्रावधानबमोजिम दिइएको थियो। पछिल्लो समयमा नागरिकताको दैनिक प्रयोजन बढ्दै गएको छ। नागरिकताविना बैङ्क खाता खोल्न मिल्दैन। सवारीचालक अनुमतिपत्र लिन, सवारी खरिद गर्न, उच्च शिक्षाका लागि कलेजमा भर्ना हुन, सरकारी सेवामा प्रवेशको निवेदन दिन, वैदेशिक रोजगारमा जानसमेत नागरिकता नभई हुँदैन। सरकारी सेवा सुविधा लिन नागरिकता अनिवार्य चाहिन्छ। नागरिकता नभएकै कारण कतिपयले कोरोनाविरुद्धको खोप लगाउन पाएन। अनागरिक भएकै कारण समाजमा तल्लो स्तरको जीवन बाँच्नु पर्ने बाध्यता छ। आफ्नै देशमा अनागरिक हुनुको पीडा सायदै अनुमान गर्न सकिनेला। कुनै राष्ट्रले आफ्नो संविधान अनुसार त्यस देशमा बस्ने व्यक्तिलाई देशप्रति कर्तव्यपरायण भएमा उमेरको निश्चित तहमा पुगेपछि दिने नागरिक अधिकार

नागरिकता हो। राज्यसँग नागरिकको कानुनी सम्बन्ध स्थापित गरी अधिकारको रक्षा गर्ने दस्तावेज हो नागरिकता। नागरिकता राज्य र नागरिकविचको सम्बन्ध सेतुको रूपमा रहेको हुन्छ। नागरिकता राजनीतिक समुदायको सदस्यता पनि हो। नागरिक वैयक्तिक पहिचान हो भने नागरिकता राज्य र व्यक्तिको सम्बन्ध सूचकको अवस्था हो। नेपालमा २००९ सालदेखि नै नागरिकता ऐन बनेको छ। त्यसपछि २०१९, २०४७, २०६३ र २०७२ सालको संविधानमा नागरिकता प्राप्तिको प्रावधान राखिएको छ। नागरिकता समस्यालाई जहिले पनि तराई मधेशको समस्या मात्र हो भनेर बुझियो। पहाड र हिमालमा पनि मान्छे पनि नागरिकताविहीन छन्। पहाड र हिमालको तुलनामा नागरिकता समस्या तराई मधेशमा बढी छ होला। यसको अर्थ पहाड र हिमालमा नागरिकता समस्या छुट्टै छैन भने होइन। नागरिकता समस्याको विषयमा आमबुझाइ नै गलत छ। यो राष्ट्रियताको विषय हो। यसलाई विवादित बनाउने काम कोही कसैले गर्नु हुँदैन थियो। केही दलले नागरिकतालाई समेत राजनीतिक विषय बनाइदिए। सधैं भैं अहिले पनि दलले नागरिकतामा राजनीति गर्दै छन्। विदेशीले नागरिकता पाउनु हुँदैन तर यही बहानामा नेपालीलाई नागरिकताबाट वञ्चित गर्नु न्यायोचित होइन। विगतदेखि नै विशेष गरेर मधेशमा नागरिकता ठुलो समस्याका रूपमा रहँदै आएको छ। २००९ सालमा नागरिकताको प्रावधान आउँदा कुनै समस्या थिएन। आमाको नाममा तथा आमा वा बुवा एक नेपाली भए नागरिकताको प्रमाणपत्र पाइन्थ्यो। पञ्चायत व्यवस्था लागू भएसँगै २०१९ को संविधानमा नागरिकतासम्बन्धी कठोर प्रावधान राखियो। त्यसले गर्दा मधेशी समुदायका धेरै मानिसले नागरिकता पाउन सकेनन्। २०४६

सालको जनआन्दोलनपछि पनि नागरिकतासम्बन्धी कठोर प्रावधान कायम राखियो। राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले गत जेठ १७ गते नागरिकता विधेयक प्रमाणीकरण गर्नुभयो। यससँगै र राष्ट्रपतिको कदम 'संवैधानिक गैरसंवैधानिक' प्रमाणीकरणबारे नेपाली राजनीतिमा दुई धार देखियो। सरकार र राष्ट्रपतिको कदमलाई कानुनी चुनौती रहेको चर्चा चल्यो। नेपाल नागरिकता (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७९ कार्यान्वयनमा जाने चरणमा रहेकै बेला सर्वोच्च अदालतबाट सबै प्रक्रिया रोक्ने गरी अन्तरिम आदेश भयो। सर्वोच्चको आदेशपछि नागरिकता सम्बन्धमा फेरि अन्योल र दुविधा पैदा भएको छ। यो प्रक्रिया छिटो टुट्ट्याउनु पर्छ। नेपाली पुरुषसँग विवाह गरेर आउने विदेशी महिलालाई केही समय परिचयपत्र मात्र दिने, सात वर्षपछि मात्रै नागरिकता दिने व्यवस्था र खनूपर्ने राज्य व्यवस्था समितिको प्रस्ताव थियो। तत्कालै नागरिकता दिने व्यवस्था विधेयकमा राखिएको भन्दै प्रतिपक्षी दलले आपत्ति जनाएका थिए। जब कि २०७८ सालमा केपी शर्मा ओली प्रधानमन्त्री हुँदा पेस गरिएको अध्यादेश र पछिल्लो विधेयकमा वैवाहिक अङ्गीकृत नागरिकतासम्बन्धी व्यवस्थामा कुनै फरक छैन। नेपाल नागरिकता ऐन, २०६३ मा भएको व्यवस्थालाई नै निरन्तरता दिइएको छ। यो ऐन सात दल र तत्कालीन नेकपा माओवादीविच सहमति भएर जार भन्ने हल्ला चलाइयो। तत्कालीन राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले संसदलाई विधेयक पुनर्विचारका लागि पठाएको सन्देशमा पनि यो विषय समेटनुभएको थियो। त्यसपछि विधेयकले राष्ट्रियता नै खतरामा पर्ने नेपाली जनतामा भ्रम सिर्जना भयो। विधेयकमा गैर आवासीय नेपाली नागरिकलाई र

राजनीतिक र प्रशासनिक अधिकार बाहेक आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक अधिकारसहितको नागरिकताको व्यवस्था मात्रै नयाँ व्यवस्था हो। वैवाहिक अङ्गीकृतलाई नागरिकता दिँदा निश्चित समायावधि तोक्नुपर्ने, नतोक्दा राष्ट्रियता नै खतरामा पर्छ भन्नु नेपाली जनतामा भ्रम सिर्जना गर्नु मात्रै हो। त्यस्तो भएको भए सरकारले विधेयक अगाडि बढाउने नै थिएन। वैवाहिक अङ्गीकृत नागरिकता लिनेको सङ्ख्या पछिल्लो समयमा घट्दो छ, बढ्दो छैन- नेपाल नागरिकता ऐन, २०६३ मा भएको व्यवस्था अनुसार वितरण भएको वैवाहिक अङ्गीकृत नागरिकताको तथ्याङ्क हेर्दा। नागरिकता विधेयकको विरोधमा तीन हात उफ्रिनेहरू अरू कोही होइन, आफ्नो सन्तानलाई पिएर लिन प्रोत्साहित गर्ने र पिएर पाउन समय लाग्यो भनेर दुःख मान्ने छन्। एउटा संविधान खारेज भएर अर्को संविधान लागू भएपछि पुरानो संविधान अन्तर्गतका कानून नयाँ संविधानसँग बाफिन सक्छन्। संविधानसँग बाफिएको कानून लामो समयसम्म रहिरहनु ठिक होइन। रातारात नयाँ संविधान अनुकूलका कानून बनाउन पनि सम्भव हुँदैन। यही कारण नयाँ संविधानसँग बाफिएको कानूनलाई प्रतिस्थापन गर्न धारा ३०४ मा सङ्घीय संसदको पहिलो अधिवेशन बसेको एक वर्षसम्म पुराना कानून लागू रहने व्यवस्था गरियो। यही अवधिमा संसदले नयाँ कानूनको निर्माण गरि सक्नुपर्छ। कानून निर्माण गर्नेतर्फ संसदले खासै ध्यान दिन सकेन। संसदले कानून नबनाएकै कारण नागरिकताविहीन नेपाली नागरिकले पीडा भोग्नु परेको छ। विवादित बनाइएको नागरिकताको विषयलाई छिटो समाधान गरी नागरिकताविहीन नेपालीलाई नागरिकता दिन ढिला गर्नु हुन्न। यो समस्या जति थाति रहन्छ, भोलि त्यति नै ठूलो समस्या उत्पन्न हुनेतर्फ संसदको ध्यान जानु पर्छ।

गोरखापत्र अनलाइनबाट

जनकपुर आवश्यक टेलिफोन नम्बरहरू

धनुषा अस्पताल तथा अनुसन्धान केन्द्र प्रा.लि.	५२५८००	वर्दिवास		जलेश्वर	
जनपा वारुण यन्त्र	५२००११	बर्दिवास अस्पताल	५५००९०	अस्पताल	५२००७०
एम्बुलेन्स (सरोज फाउण्डेशन)	५२२८०६	ट्राफीक प्रहरी	५५००५५	प्रहरी	५२०००९
एम्बुलेन्स (मारवाडी सेवा समिति)	५२२७६२, ५२१७८४	छिन्मस्ता सशस्त्र प्रहरी गण	५५०४०४	अस्थायी प्रहरी चौकी भीठामोड	५२०२०९
एम्बुलेन्स (जानकी मेडिकल कलेज)	५२६०९०, ५२६०९१	जिल्ला खानेपानि (गौरी डाडाँ)	५५०००५	एम्बुलेन्स	५२०१००
महाविर युवा कमिटी ऐंबुलेन्स	२५९८०	ढल्केवर (नो लाईट)	०४१-५६००६८	विद्युत्	५२००६६
कृष्णा नर्सिंग होम	५२१९१८	सुरक्षा क्याम्प (रेडियो नेपाल)	५५००२३	विद्युत्	५२०११६
जनकपुर मेडिकल सेन्टर	५२०७१४	बर्दिवास गा.वि.स.	५५००३१		
जिया अल्ट्रासाउण्ड इमरजेन्सी सेन्टर	५२३३२८	खानेपानि कार्यालय	५५०११०		
जनकपुर रेल्वे	५२०२११	प्रहरी	५२०११९		
आँखा अस्पताल	५२०३९७	प्रहरी	५२००९९		
जनकपुर सुरक्षा गुल्म	५२०१८६/५२६५८६	बर्दिवास दुरसञ्चार	५५००००		
प्रहरी	५२००९९	पारिजात स्मृति अस्पताल	५५०३७२		
एम्बुलेन्स रेडक्रस	१०२	नेपाल परिवार नियोजन संघ	५५०१०७		
जनकपुर अञ्चल अस्पताल	५२००३३	इलाका प्रहरी कार्यलय वर्दिवास	५५०००६		
बच्चर प्रसुति सेवा केन्द्र	५२२४५७				
विद्युत फ्युज शाखा	५२०१५१				
बुद्ध एयर	५२५०२२				
गोर्खा एयर	५२१२९४				
सीता एयर	५२५९९०				
जानकी केबल टिभी नेटवर्क	५२३७२८				

महेन्द्रनगर

एम्बुलेन्स (सोसल वेलफेयर & रिसर्च सेन्टर)	४१-५४०२३२
महेन्द्रनगर, धनुषा	९८४४०२४४५०/९८०४८२५८६०
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब नक्टाभिज)	०४१-६२०४९१
इलाका प्रहरी कार्यालय महेन्द्रनगर	५४०१९९
विद्युत प्राधिकरण महेन्द्रनगर	५४०१६१

आइसिसी एकदिवसीय विश्वकप छनोट : नेपाल वेस्ट इन्डिजसँग १०१ रनले पराजित

खबर दर्पण समाचारदाता

असार ७ गते, काठमाडौं
जिम्बावेमा जारी आइसिसी एकदिवसीय विश्वकप छनोटको तेस्रो खेलमा नेपाल वेस्ट इन्डिजसँग पराजित भएको छ। हराए क्रिकेट स्पोर्ट्स क्लबको मैदानमा विहीवार नेपाल वेस्ट इन्डिजसँग एक सय एक रनले पराजित भएको हो। जितका लागि तीन सय ४० र नको विशाल लक्ष्य पछ्याएको नेपाल ४९.४ ओभरमा सबै विकेटको क्षतिमा दुई सय ३८ रनमा समेटिएको थियो। नेपालका लागि आरिफ शेखले सर्वाधिक ६३ रनको अर्धसतकीय इनिङ्स खेल्नुभयो। ९३ बलको सामना गर्नुभएका आरिफले चार चौका एक छक्का हान्नुभएको थियो। यस्तै गुलसन भाले ४२, कप्तान रोहित पौडेलले ३०, आशिफ शेख र करण केसीले समान २८/२८ तथा दीपेन्द्रसिंह ऐरीले २३ रन बनाउनुभयो। ओपनर कुशल भुतेल पाँच तथा भिम साकी र कुशल मल्ल दुई दुई रन जोड्दै पेभेलियन फर्किनुभयो। सन्दीप लामिछाने एक रनमा आउट हुनुभयो। बलिङमा वेस्ट इन्डिजका जासोन होल्डरले तीन विकेट लिनुभयो। अकिल हुसेन, अल्जारी जोसेफ र कीमो पडलले दुई दुई तथा कायल मेयरसले एक विकेट लिनुभयो। यसअघि टस हारेर पहिले ब्याटिङको निम्तो पाएको वेस्ट इन्डिजले निर्धारित ५० ओभरमा सात विकेटको क्षतिमा तीन सय ३९ रन बनाएको थियो। कुनैपनि विपक्षी टोलीले एक दिवसीयमा नेपालविरुद्ध बनाएको यो हालसम्मकै सबैभन्दा बढी योगफल हो। वेस्ट इन्डिजका लागि कप्तान साई

होप र निकोलस पुरनले सतकीय इनिङ्स खेल्नुभयो। होपले सर्वाधिक एक सय ३२ रन बनाउनुभयो। उहाँले एक सय २९ बलमा १० चौका र तीन छक्काको सहयोगमा उक्त रन बनाउनुभएको हो। यस्तै पुरनले एक सय १५ रन जोड्नुभयो। पुरनले ९४ बलमा १० चौका र चार छक्काको सहयोगमा उक्त रन जोड्नुभएको हो। ओपनर ब्रान्डम किङले ३२, रोभमन पवेलले २९, जासोन होल्डरले अविजित १६ रन बनाउनुभयो। बलिङमा नेपालका ललित राजवंशीले तीन विकेट लिनुभयो। करण केसी, गुलसन भ्वा, सन्दीप लामिछाने र दीपेन्द्रसिंह ऐरीले एक एक विकेट भान्नुभयो। वेस्ट इन्डिज नेपालका लागि बलियो प्रतिद्वन्दी हो। दुई पटक एक दिवसीय र टी-२० विश्वकप च्याम्पियन बनिसकेको वेस्ट इन्डिजसँग नेपालले पहिलो पटक प्रतिस्पर्धा गरेको हो। नेपालले यसअघि वेस्ट इन्डिजसँग कुनै प्रतियोगिता खेल्ने अवसर पाएको थिएन। वेस्ट इन्डिजले आइसिसी एक दिवसीय विश्वकपको पहिलो र दोस्रो संस्करण उपाधि जितेको थियो। सन् १९७५ मा इङ्ल्यान्डमा भएको पहिलो संस्करणको फाइनलमा वेस्ट इन्डिजले अष्ट्रेलियालाई हराएको थियो। यस्तै इङ्ल्यान्डमै सन् १९७९ मा आयोजना भएको दोस्रो संस्करणको फाइनलमा वेस्ट इन्डिजले आयोजक इङ्ल्यान्डलाई स्तब्ध बनाउँदै उपाधि जितेको थियो। यस्तै वेस्ट इन्डिजले सन् २०१२ र २०१६ मा टी-२० विश्वकप

जितेको थियो। कमजोर बलिङका कारण पहिलो खेलमा घरेलु टोली जिम्बावेसँग आठ विकेटले पराजित भएको नेपालले दोस्रो खेलमा अमेरिकालाई ६ विकेटले पराजित गरेको थियो। वेस्ट इन्डिजको यो लगातार दोस्रो जित हो। समूहको पहिलो खेलमा वेस्ट इन्डिजले अमेरिकालाई हरिएको थियो। जितसँगै वेस्ट इन्डिजले चार अङ्क बनाएको छ। नेपालको दुई अङ्क छ। नेपालले अब समूह 'ए' को अन्तिम खेलमा असार ९ गते नेदरल्यान्डससँग प्रतिस्पर्धा गर्नेछ। १० टोली सहभागी छनोट खेलको समूह 'बी' मा श्रीलङ्का, आयरल्याण्ड, स्कटल्याण्ड, ओमान र संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई) रहेका छन्। छनोट खेलमा समूहमा शीर्ष तीन टोली सुपर सिक्समा प्रवेश गर्नेछन्। सुपर सिक्समा प्रत्येक टोलीले एक अर्कासँग खेलेपछि शीर्ष दुई टोली फाइनल पुग्नेछन्। फाइनल पुग्ने दुई टोली आगामी अक्टोबर-नोभेम्बरमा भारतमा हुने एक दिवसीय विश्वकपमा छनोट हुनेछन्। भारतमा हुने विश्वकपमा कुल १० टोली सहभागी हुनेछन्। विश्वकपमा आयोजक भारत, पाकिस्तान, अस्ट्रेलिया, न्युजिल्यान्ड, बङ्गलादेश, इङ्ल्यान्ड, अफगानिस्तान र दक्षिण अफ्रिकाले स्थान बनाइसकेका छन्। **वेस्ट इन्डिजविरुद्ध नेपाल-११** रोहित पौडेल (कप्तान), आशिफ शेख (विकेटकिपर), कुशल भुतेल, भिम साकी, आरिफ शेख, दीपेन्द्रसिंह ऐरी, कुशल मल्ल, गुलसन भ्वा, करण केसी, सन्दीप लामिछाने र ललित राजवंशी।

मिथिला नगरपालिकामा जनचेतनामूलक सडक नाटक प्रदर्शन

दिवेशकुमार महतो
असार ७ गते, ढल्केबर
धनुषाको मिथिला नगरपालिका ९ मा स्थानीय समुदायलाई अधिकार र कर्तव्यप्रति सचेत पार्दै जिम्मेवार निकायलाई जवाफदेहि बनाउन विहवार सडक नाटक प्रदर्शन गरिएको छ। मिथिला नगरपालिका ९ स्थित बेगाडावर मा रहेको बडहरी बजारमा बाल अधिकार समूहले सडक नाटक गरेको छ। मिथिला नगरपालिका २ नक्ताभित्रस्थित जनता माध्यमिक विद्यालयका बाल अधिकार सचेतना समूह र महेन्द्र मावि ढल्केबर का बाल अधिकार सचेतना समूहले स्थानीय समुदायलाई अधिकार र कर्तव्यप्रति सचेत पार्दै जिम्मेवार निकायलाई जवाफदेहि बनाउन सडक नाटक प्रदर्शन गरेको हो। अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (

इन्सेक) को सहयोगमा बाल अधिकार समूहले प्रदर्शन गरेको सो सडक नाटक हेर्न सयौंको संख्यामा स्थानीयहरूको भीड लागेको थियो। सडक नाटक प्रदर्शनको क्रममा कलाकारहरूले छोरीको शिक्षामा गरिने भेदभाव, शिक्षामा सबैको समान पहुँच, छुवाछूत, मानवीय उपचारमा हुने लापरवाही, वातावरणीय सरसफाइ, विभिन्न हिंसा तथा विसंगति विरुद्ध अभिनय मार्फत समाजमा सचेतना जगाउन सन्देश प्रवाह गरेको सहयोगी संस्था इन्सेकका जिल्ला सहजकर्ता अनिता यादवले जानकारी दिनुभयो। यता सो सडक नाटक हेरेपछि मिथिला नगरपालिका ९ का स्थानीय अनिता परियारले समाजमा व्याप्त रहेको विभिन्न भेदभाव, छुवाछूत, छोरा छोरीको शिक्षामा अभिभावकद्वारा गरिने

असमान व्यवहार, सरसफाइको अभावमा हुने असर लगायतको विषयलाई महत्वका साथ उठान गरेकोले समाजको आँखा खोल्न यस्ता सडक नाटक ठाउँ ठाउँमा गर्न आवश्यक रहेको बताउनुभयो। सडक नाटक प्रदर्शन कार्यक्रमलाई सहजिकरण गर्न र बालबालिकाको प्रतिभालाई उकास्न इन्सेक मधेश प्रदेश संयोजक राजु पासवान, फोकस पर्सन बरुण बस्याल सहित मानव अधिकार शिक्षा कार्यक्रम का केन्द्रिय फोकल पर्सन सोना प्याकुरेलको समेत उपस्थिति रहेको थियो। मानव अधिकार शिक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक) मधेश प्रदेश को कार्यक्रम धनुषाकोरु मिथिला नगरपालिका र बटेश्वर गाउँपालिका मा चल्दै आएको छ।

तलव बृद्धि गर्न कम्प्युटर शिक्षकहरूको माग

खबर दर्पण समाचारदाता
असार ७ गते, ढल्केबर
धनुषाको मिथिला नगरपालिका मा रहेको समुदायिक विद्यालयमा कार्यरत कम्प्युटर शिक्षकहरूले तलव बृद्धि गर्न नगरपालिका सँग माग गरेका छन्। मिथिला नगरपालिकाको आन्तरिक श्रोतबाट विभिन्न विद्यालयमा कार्यरत कम्प्युटर शिक्षकहरूले सामूहिक रूपमा विहवार नगर प्रमुख र उपप्रमुख समक्ष तलव बृद्धि गर्न आग्रह गरेका छन्। सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत कम्प्युटर शिक्षकहरूले अन्य शिक्षक सरह अध्यापन गर्ने, प्राविधिक कामकाज, अनलाइन तथा

विद्यालयका एमिस सफ्टवेयर, प्रशासनको प्राविधिक जिम्मेवारी, लगायतका कार्यहरू कम्प्युटर शिक्षकले नै गर्दै आएको र हामीहरूको पारिश्रमिक न्यून रहेकोले देशको आवश्यकता अनुसार र काज अनुसारको तलव नभएको कुरा उनीहरूले गुनासो गरेका हुन्। प्राविधिक जिम्मेवारीहरू एकल रूपमा कम्प्युटर शिक्षकहरूले गरेको भएतापनि लामो समयदेखि न्यूनतम पारिश्रमिकमा सेवारत रहेको हुँदा अगामी आ.व २०८०/८१ को नगर बजेटमा न्यूनतम नि.मा.वि सरह तलव बृद्धि गरि हाम्रो समय र श्रमको सम्मान गर्न माग गर्दै नगर प्रमुख महेन्द्र महतो र उपप्रमुख सुनिता सिंह बुढाथोकी समक्ष पत्र पेश गरेका हुन्। साथै क्षमक र क्षण को कामकाज कम्प्युटर शिक्षकले गरि रहेको हुँदा विद्यालयको प्र.अ. ले

पाउने वार्षिक क्षमक र क्षण को र कम समेत कम्प्युटर शिक्षकलाई दिनुपर्ने निर्देशन जारी गरि दिन कम्प्युटर शिक्षकहरू द्वारा संयुक्त रूपमा समेत माग गरेको कुरा पत्रमा उल्लेख छ। पत्रमा शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा मिथिला नगरपालिका, नगर शिक्षा समिति मिथिला नगरपालिका नगरपालिका, उपप्रमुखको कार्यालय मिथिला नगरपालिका, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको कार्यालय मिथिला नगरपालिका लाई सम्बोधन गर्दै कम्प्युटर शिक्षकहरूमा राजकुमार सिंह, शम्भुकुमार ठाकुर, निगम नारायण सिंह, रुद्र बहादुर कार्की, धीरेन्द्र कुमार महतो, मन्दिप कुमार कुशवाहा, संतोष श्रेष्ठ, रजित खड्का, मुकेश कुमार सिंह, किरण कुमारी सिंह, विना कुमारी महतो, संजिता खतिवडा, सोनम कुमारी महतो हस्ताक्षर सहितको पत्र उल्लेख गरिएको छ।

सार्वजनिक हितमा जारी सन्देश

- आ-आफ्नो बालबालिका जन्मेको ३५ दिन भित्र सम्मन्धीत वडा कार्यालयबाट जन्मदर्ता बनाऔं।
- सार्वजनिक सम्पत्तीको सबैको साँझा सम्पत्ती र धरोहर हो सबै मिलेर सुरक्षा गरौं। विनास हुनबाट बचाऔं।
- वर्षायाम सुरु भएकोले घर बाहिर निस्कदा विहान र बेलुका टर्च लाईट र लक्ष्मी लिएर मात्र निस्कनुहोस्।
- जथाभावी रुखविरुवा कटानीले पर्यावरणमा गम्भिर असर परेकोले पुरानो रुख काटेको ठाउँ वरपर कम्तिमा ५ वटा रुख लगाऔं।
- सार्वजनिक हितको विषयमा आफ्नो आवाज बुलन्द गरौं। भ्रष्टाचार, अनियमितता विरुद्ध खुलेर बोलौं।

गणेशमान चारनाथ नगरपालिका

तिरहुतबजार, धनुषा

नगर बाल संजाललाई स्टेशनरी हस्तान्तरण

ढल्केबर- धनुषाको मिथिला नगरपालिकाले मिथिला नगर बाल संजाललाई स्टेशनरी हस्तान्तरण गरिएको छ। विहवार मिथिला नगरपालिका को उपप्रमुख सुनिता सिंह बुढाथोकीले नगरपालिकाभित्र रहेका बालबालिकाहरूको हक अधिकार संरक्षण गर्ने र बालबालिकाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उदेश्यले स्थापना भएको नगर स्तरीय मिथिला नगर बाल संजाललाई कार्यालय सञ्चालन र कामकाज गर्नलाई स्टेशनरी समानहरू प्रदान गरिएको कुरा महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखाका बाल कल्याणकारी अधिकारी मिलन देवी श्रीवास्तावले बताइन्।

जनकपुरको गोदाममा ठूलो परिमाणमा स्थानीय सरकार सँग नितिगत संवाद रासायनिक मलको मौज्जात

खबर दर्पण समाचारदाता असार ७ गते, जनकपुर

बेला बेलामा मल नपाएर किसानदेखि राजनीतिक दलले पनि विरोधका कार्यक्रमहरु गर्दै आएको अवस्थामा यस वर्ष तत्कालका लागि धनुषामा मलको अभाव नरहेको सरोकारवाला निकायले जानकारी दिएका छन्।

जनकपुरधामस्थित कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेड शाखा कार्यालयका अनुसार अझै गोदाममा ठूलो परिमाणमा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको छ। सो कार्यालयका प्रमुख रवि कुमार केसरीका अनुसार अहिले गोदाममा युरिया १ हजार १३१ दशमलव ७५० मेट्रिकटन, डिएपि ९६२ दशमलव ५५० मेट्रिकटन र पोटास २ दशमलव ७५० मेट्रिकटन रहेको बताए। उनले चालु आर्थिक वर्षमा अहिलेसम्म ४ हजार २७० दशमलव ७०० मेट्रिकटन युरिया, २ हजार ३४९ दशमलव ८ सय मेट्रिकटन डिएपि र २११ मेट्रिकटन पोटास वितरण गरिएको बताए। धान रोपाइको सिजन भएसँगै अब रासायनिक मलको विक्री वितरण बढ्ने उनले बताए। कृषि सामग्री कम्पनी

लिमिटेड शाखा कार्यालय जनकपुर धामको गोदाममा अहिले रासायनिक मल पर्याप्त भए पनि धनुषा र महोत्तरीको लागि वार्षिक आवश्यकता बमोजिम मल अझै कम्पनीसंग नरहेको प्रमुख केसरीले बताए।

कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेड शाखा कार्यालयको वार्षिक लक्ष्य युरिया ९ हजार, डिएपि ६ हजार र पोटास ५५१ मेट्रिकटन रहेको छ। जुन कम्पनीको मौज्जात भन्दा धेरै बढी रहेको छ। केसरीले बाँकी रहेको मल अब केही दिनमा आउने बताए। सिजनमा स्थानीय तहले आन्तरिक विवादका कारण सिफारिस नदिँदा धनुषा र महोत्तरी जिल्लामा रहेका २ सय ६ वटा थोक बिक्रेताहरूलाई माग अनुसारको मल उपलब्ध गराउन नसक्दा गोदामा मल थन्काएको हो। स्थानीय तहको आन्तरिक विवादको कारण स्थानीय तहमा रहेका सहकारीहरूले मलको खरिद गर्न नसक्दा गोदाममा ठूलो संख्यामा रासायनिक मलका बोराहरू थन्काएर राखिएको छ।

संघीय सरकारले धान गहु,मकै र तरकारी खेती गर्ने किसानहरूलाई प्राथमिकतामा राखी सहूलियत दरमा रासायनिक मल उपलब्ध

गराउँदै आए पनि मल समबन्धमा सिफारिस गर्दा स्थानीय तहले विवाद गर्ने र समयमा सिफारिस नगर्दा थोक बिक्रेताहरूले माग गरे जति मल दिन नसक्दा बढी मात्रामा मल विक्री हुन नसकेको प्रमुख केसरी बताए। सरकारले किसानहरूलाई सहूलियत दरमा युरिया मलप्रति बोरा रु ८ सय ४३, डिएपि प्रति बोरा रु २ हजार २ सय ९३ र पोटासप्रति बोरा रु १ हजार ६ सय ९३ रुपैयाँमा उपलब्ध गराउँदै आएको छ। तर धनुषा र महोत्तरीका थोक बिक्रेताहरूले दुर्गम गाउँमा सो मल ल्याउँदा ढुवानी खर्च बढी लाने, बाटोमा प्रहरीले क्षमता भन्दा बढी लोड गरेको भनेर जथाभावी रकम माने गरेकाले महगोमा मल बेच्नुपर्ने बाध्यता रहेको बिक्रेताहरूको गुनासो छ।

जनकपुरधाम शाखाको गोदाममा मल पर्याप्त रहे पनि बिक्रेताहरूले मागे जति मल उपलब्ध नगराउँदा अहिले पनि कति ठाउँमा मलको समस्या देखिएको छ। सरकारले उखु गर्ने किसानलाई प्राथमिकतामा नराख्दा कतिपय किसानहरू खरिद गरी लगेको मल उखु खेतीमा प्रयोग गर्दै आएका छन्।

खबर दर्पण समाचारदाता

असार ७ गते, ढल्केवर

ब्लु डायमण्ड सोसाइटी नेपालको आयोजना र ओपेन फाउन्डेसनको सहयोगमा जनकपुरधाममा व्यक्तिकहरूको लागि स्थानीय सरकार सँग नितिगत संवाद गरिएको छ। ब्लु डायमण्ड सोसाइटी नेपाल मधेश प्रदेश संयोजक प्रदिप यादवको अध्यक्षतामा बुधवार जनकपुर धामस्थित वेलकम होटलमा आयोजित स्थानीय सरकारसँग नितिगत संवाद कार्यक्रममा नेपालमा समयाेनिक महिला,समयाेनिक पुरुष,दियाेनिक व्यक्ति,पारलैङ्गिक व्यक्ति,अन्तरलिङ्गी व्यक्ति,क्वयेर व्यक्तिहरू विरुद्ध हुने हिंसाको सम्बोधन गर्नका लागि स्थानीय सरोकारवाला निकायहरूसँग नितिगत संवाद गरि व्यक्तिकहरूको समस्या र आईपने चुनौतीहरू बारे चर्चा गरिएको छ।

जसो सबै निकायहरूमा काम गरि उँदा को पिडा र चुनौती बारे प्रष्ट पार्नुभयो। कार्यक्रमको प्रमुख अतिथि मधेश प्रदेश सरकारका सांसद मा. र।मअशिष यादवले आफु आबद्ध पार्टीको विधान संशोधन कार्यक्रममा युनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यकहरूलाई समानुपातिक समावेशी सिद्धान्तका आधारमा समावेश गरिएको कुरा जिकिर गर्नुभयो। जनसंख्या कम भएपनि सम्मानको लागि उनीहरूको राजनितिक अधिकार सुनिश्चित गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको र मानव जातिको पहिचान मा पुरुष र महिला मात्रै शोभा बढाउनु न, त्यसमा तेस्रो लिङ्गी अर्थात् युनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यकहरूको अर्थपूर्ण सहभागिताले मानव जातिको उच्च सम्मान हुने गर्छन्।

संविधान २०७२ ले यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकको अधिकारलाई सुनिश्चित गरेको छ, तर विद्यमान कानून नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा समुदायलाई वेवास्ता गर्ने गरि एको छ, उनले भने 'समुदायको मुद्दालाई संघ, प्रदेश र स्थानिय तहमा सम्बोधन गर्नुपर्छ, अर्थपूर्ण सहभागिता र समावेशिता गरि उनुपर्छ।

उपस्थित वक्ताहरू कार्यरत क्षेत्रमा यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यकहरूलाई समान अधिकार दिने गरि हिड्ने प्रतिबद्धता जनाउनुभएको थियो। 'न्यत्क्षत+ व्यक्तिकहरूलाई असर गर्ने सबै कानून र नितिनिर्माण यस समुदाय र संघसंस्थाहरूको प्रतिनिधित्व र सहभागिता सुनिश्चित गरिनुपर्छ। साथै 'न्यत्क्षत+ व्यक्तिकहरूको हकहितको लागि काम गर्ने संस्थाहरूलाई पर्याप्त मात्रामा अनि दीर्घकालीन रुपमा आर्थिक श्रोत उपलब्ध गराउने कुरा सुनिश्चित गरिनुपर्छ भन्ने कुराहरूमा जोड दिएको थियो।

कार्यक्रममा ब्लु डायमण्ड सोसाइटी नेपालका तर्फबाट मनिषा ढकालले विगत दुई दशकमा यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यकहरूको अधिकारको क्षेत्रमा र त्यसमा पनि कानुनी सुधारका पक्षमा उल्लेखनीय उपलब्धिहरू भएपनि 'न्यत्क्षत + व्यक्तिकहरूले भोग्नुपर्ने लालछाना, विभेद र हिंसा नेपालमा अझै व्याप्त रहेको कुरा प्रस्तुतिकरण मार्फत डाटा सहित प्रस्तुत गरिन्।

उनले समाजिक-आर्थिक अवस्था, औपचारिक शिक्षाको अभाव र न्युन आय भएका हिंसाहरू उच्च जोखिममा रहेको कुरा बताउनुभयो। 'न्यत्क्षत+ व्यक्तिकहरू राज्यका प्राय

यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकको अधिकारका लागि सक्रिय अभियानकर्मी एवं ब्लु डायमण्ड सोसाइटी का प्रादेशिक संयोजक प्रदिप यादवले नील हिरा समाजले विगत २१ वर्ष देखि यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक समुदायहरूको यौन स्वास्थ्य, शिक्षा, मानव अधिकार तथा वकालतको क्षेत्रमा काम गर्दै आएको बताए। उनले समुदायले हरेक क्षेत्रमा आफ्नो लैंगिक पहिचान र यौन विशेषताको कारणले विभेद, लालछाना तथा हिंसा भोग्दै आइरहनु परेको बताए। समुदायले विपेश गरी शिक्षा क्षेत्रमा समस्या र विभेद भोग्नु परेको यादवको भनाई छ। 'नेपालको

कार्यक्रमका विशिष्ट अतिथि मधेश प्रदेश का निति आयोगका उपाध्यक्ष नाथुप्रसाद चौधरी, जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका का उपप्रमुख किशोरी साह, जिल्ला समन्वय समिति धनुषाका अध्यक्ष राजनन्दन मण्डल, शिक्षा तथा समाज कल्याण मन्त्रालय शाखा प्रमुख देव कुमारी खत्री, अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक) मधेश प्रदेश का संयोजक राजु पासवान सहित मानव अधिकारकर्मीहरूको उपस्थिति रहेको थियो।

**नियमित कर तिरी नगर विकासमा सहभागी बनेौं ।
कर तिर्नु सभ्य नागरिकको पहिचान हो समयमै कर चुत्त गरौं
औरही नगरपालिका कार्यालय
महोत्तरी**

जानकी एकेडेमीक हस्पिटल प्रा.लि.

Hot line number
9748457490 / 9748457491

रामगोपालपुर-८ पर्सा देवाड (महोत्तरी)

सम्पर्क नं. 9854028392 / 9854021392 / 9801528392

प्रदेश नं. २ मै पहिलो पटक विभागिय विशेषज्ञ डाक्टरहरूद्वारा विरामीहरूको उपचार २४ सै घण्टा सेवा उपलब्ध गराउने पहिलो संस्था जानकी एकेडेमिक हस्पिटल प्रा.लि आफ्नो सम्पूर्ण सेवाहरू सुरु गरिसकेको सहर्ष जानकारी गराउदछौं ।

२४ औं घण्टा उपलब्ध सेवा

- सम्पूर्ण इमरजेन्सी अप्रेशनहरू २४ औं घण्टा
- दैनिक OPD सेवा ९ देखि ४ बजे सम्म
- चोटपटक तथा दर्घटनामा परी हाडहरू भाचिएकाहरूलाई C-Arm मेशिनद्वारा
- अत्याधुनिक तरिकाले प्लाष्टर गर्नुको साथै विना ठूलो चिरफार गरी अप्रेशन
- अति शिकिस्त नवजात शिशुहरूको लागि NICU व्यवस्था

स्नायु तथा मानसिक रोग र नाक, कान तथा श्दीको रोग प्रत्येक महिनाको पहिलो हप्ता सेवा दिइन्छ।

- २४ सै घण्टा नर्मल डेलिभरी, आवश्यक अनुसार LSCS अप्रेशनको सुबिधा ।
- पाठेघर सम्बन्धी हरेक समस्याको उपचार गर्नुको साथै अत्याधुनिक मेशिनद्वारा अप्रेशन सुबिधा ।
- पेट भित्र वच्चाको अवस्था जाँच CTG को व्यवस्था ।
- विरामी भर्नाको लागि क्षलमययच को व्यवस्था ।